

9 נובמבר 2022

אל: רשם הפטנטים

מאת: ד"ר ארז גור עו"פ (197)
טל' 0542130801
דוא"ל erez.gur@gmail.com

הנדון: גיבוש תקנות אתיקה לעורכי פטנטים

1. רשות הפטנטים פירסמה מכתב בתאריך 20 באוקטובר 2022 בעניין חידוש התהליך לגיבוש תקנות אתיקה לעורכי פטנטים, תהליך שהתחיל והסתיים בשנת 2014. המכתב קבע תאריך אחרון לתגובות של 10 בנובמבר 2022.

2. תקנות אתיקה לעורכי פטנטים הן בעלות משמעות רבה, ויכולות לפגוע בעיקרון השיוויון, בחוק יסוד חופש העיסוק, לגרום להורדת התחרות בשוק עריכת הפטנטים, להורדת הרמה המקצועית של עורכי הפטנטים, ולעלית מחירים של שירותי פטנטים, תוצאות שבין היתר יפגעו קשות בכלכלה הישראלית.

3. בעקבות מכתב הרשות, רציתי לעבוד יחד עם חברי, עוכי הפטנטים העצמאים ושעובדים בחברות קטנות, לגבש הצעות מוסכמות בעניין תקנות האתיקה שייקחו בחשבון את צרכיהם של העוסקים העצמאיים ובחברות קטנות. לצערי, הצטברות העבודה שנגרמה על ידי הסמיכות לחגי תשרי והזמן הקצר שניתן לשלוח תגובות (14 ימי עבודה) גרם לכך שלא היה אפשרי להפגש להכין תגובה עניינית.

4. חשוב להדגיש שמספר משמעותי של עורכי פטנטים פעילים לא היו עורכי פטנטים בשנת 2014, ולכן צריכים זמן ללמוד את נושא תקנות אתיקה.

בקשתי הראשונה הינה קביעת זמן סביר להכנת תגובה (לדוגמה, בחודש פברואר) וקביעת פגישת "שולחן עגול" כדי לדון בגיבוש תקנות אתיקה.

5. נכחתי בפגישת השולחן העגול שנערכה בשנת 2014 בנוכחות הרשם דאז, נציגי משרד המשפטים, עורכי דין, נציגי משרדי עריכת פטנטים גדולים ונציגי משרדי עריכת פטנטים קטנים. לדעתי, בעקבות הפגישה דאז, הובן שתקנות אתיקה עשויות לגרום נזק קשה למקצוע, עם מעט תועלת, או ללא כל תועלת, ולכן הדיונים הופסקו.

6. כל תקנה שמתקנים חייבת לשמש מטרה כלשהי, לדוגמה, להסדיר תהליך, לשפר שירות לציבור, להוריד עלויות, או לתקן קילקול או לקות שנתגלו. בפתחת הפגישה בשנת 2014, נשאל מה מטרת תקנות האתיקה. באותו מעמד, רשם הפטנטים ונציגי משרד המשפטים לא הסבירו את מטרת תקנות האתיקה.

7. במכתב ששלחה הרשות כתוב שבחודשים האחרונים רשות הפטנטים ערכה בדיקה מעמיקה של הערכת השפעת התקנות המוצעות על עבודת עורכי הפטנטים, ומחקר משווה של תקנות האתיקה במדינות שונות. לא פורסם מה הן התקנות המוצעות, והתקנות של איזה מדינות נבדקו והשוו.

בקשתי השניה היא לקבל העתק של התקנות המוצעות יחד עם סיכום מסקנות הבדיקה המעמיקה, בכתב או במסגרת פגישה. בצורה זו יהיה אפשרי להתייחס באופן רציני להצעות. בנוסף, לחברי ולי יש מספר רעיונות של תקנות אתיקה שלדעתינו כדאי לתקן.

8. במכתב ששלחה הרשות כתובים מספר נושאים שכנראה יש רצון להתייחס אליהם בתקנות האתיקה. בגלל העדר זמן לתגובה עניינית ומעמיקה, וחוסר יכולת להתייחס ספציפית להצעות הממשיות המועלות כעת, אתן תגובתי הקצרה לנושאים:

- סוגיית התשלום לעורך פטנטים, סוגיות הקשורות בתשלום הלקוח לעו"פ, ניהול כספי הלקוח האם יש בעיות שהתעוררו שדורשות התערבות כלשהי?
מנסיוני, הסוגיות היחידות קשורות לאי תשלום לעורך פטנטים על ידי לקוח, דבר שלא יוסדר על ידי תקנות אתיקה

- פרסום ושיווק

ב-22 שנים שלי בתחום, ראיתי פירסום בכתבי עת יעודיים, בחסויות לכנסים, בימי עיון, ו-GOOGLE-ADS. מעולם לא ראיתי פרסום בעייתי. לדעתי, פרסום בענף עריכת הפטנטים אינו אפקטיבי, אבל למה להגביל את זה אם מישהו מאמין שזה יעזור?

- שמירת סודיות

כל עורך פטנטים מבין את חובת הסודיות. יתכן שלמרות ההבנה הזאת יש מקרים של מעידות בתום לב, אבל לא ברור איך תקנת אתיקה תגביר את שמירת הסודיות.

- איסור הטעיה

אני מבין שמדובר בהטעיה במזיד של לקוח על ידי עורך פטנטים. האם היה מקרה של הטעיה שלא היה קורה אילו הייתה תקנה אתיקה בתחום זה? האם יש צורך לתקנה לאור החוקים הקיימים נגד הטעיה?

- ייצוג בבית משפט ובפני רשם הפטנטים

איזה פן של ייצוג כזה צריך להסדיר בתקנות אתיקה?

9. בארץ יש אנשים וחברות שאין להם רישיון עריכת פטנטים אבל הם פעילים במתן שירותי עריכת פטנטים בניגוד לחוק. אנשים וחברות אלו מהווים תחרות משמעותית לעורכי הפטנטים הישראליים. בניסוח תקנות אתיקה, צריך לדאוג שלא פוגעים בתחרותיות של עורכי הפטנטים הישראליים נגד אותם אנשים וחברות.

חברי ואני נשמח לעזור בגיבוש תקנות האתיקה בכל דרך.

בכבוד רב,

ד"ר ארז גור, עו"פ (197)